

Obsah

Úvod	7
Reflexe pojmu čítanka v současnosti	9
I. Historický exkurs (1870–1970); koncepce čítanek pro nižší stupeň sekundárního vzdělávání, změny způsobu organizace textů a jejich funkce ve výchovně vzdělávacích systémech	15
I.1 Vznik čítanek v českých zemích pro žáky staršího školního věku. Čítanky ve vyšších ročnících obecných a měšťanských škol do roku 1918 a jejich koncepce	15
I.2 Koncepce čítanek a výuka literatury na gymnáziích do roku 1918	20
I.3 Čítanky na obecných, měšťanských a v nižších ročnících středních škol do roku 1939 a jejich koncepce (Od vzniku Československé republiky do období okupace)	24
I.4 Proměny vývoje koncepce čítanek pro měšťanské školy, vedené Janem Jursou (1912–1936)	29
I.5 Čítanky za okupace a tzv. řada Nových čítanek v protektorátu Čechy a Morava	33
I.6 Koncepce čítanek a literární výchovy v poválečném Československu v letech 1946–1948	39
I.7 Koncepce čítanek a literární výchovy po únoru 1948 a v období budování socialismu na nižším stupni všeobecně vzdělávacích škol	41
I.8 Žánry a díla literatury pro děti a mládež v čítankách	48
Závěr	52
II. Proměny didaktického pojetí literatury v čítankách a učebnic. Autoři čítanek	58
II.1 Prezentace literární historie v čítankách a příručkách	58

II.2 Autoři čítanek a metodických příruček	67
II.2.1 František Ladislav Čelakovský a jeho trnitá cesta k Českým čítacím knihám pro gymnasia	68
II.2.2 Dětství jako inspirativní zdroj tvorby ve vzpomínkových knihách Františka Pražáka	71
II.2.3 První ucelená interpretační příručka Františka Götze Novodobá literatura ve škole	74
III. Pojetí interpretace a členění didaktické interpretace.	
Dosavadní odborná interpretace kanonických literárních textů a jejich literárně-didaktická interpretace	77
III.1 Pojetí a možnosti interpretace	77
III.2 Kanonické literární texty v čítankách a jejich dosavadní odborná interpretace	82
Toman a lesní panna, dosavadní odborná interpretace a návrh didaktické interpretace	83
Dědova mísa, dosavadní odborná interpretace (Knihy veršů) a návrh didaktické interpretace	90
Babička v didaktickém hávu, dosavadní odborná interpretace a návrh didaktické interpretace	97
Závěr	107
Obrazová příloha	113
Ediční poznámka	132
Literatura	133
Prameny	138
Přehled citovaných čítanek	139
Přehled řad čítanek a jejich vydání pro 11–15leté žáky v období 1852–1979/1980 a vybraných řad současných čítanek pro ZŠ a víceletá gymnázia	141
Resumé (Tschechische Lesebücher und kanonische Texte in tschechischen Lesebüchern für ältere Schulkinder von 1870 bis 1970)	146